

ECOLOGISCH ONDERZOEK VOOR DE REALISATIE
VAN DE BREDE SCHOOL TE JOURE.

©

Gebruik en overname van gegevens
alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

*Buro Bakker (2011);
Ecologisch onderzoek voor de realisatie van de Brede School te Joure.
Buro Bakker adviesburo voor ecologie BV te Assen,
in opdracht van Gemeente Skarsterlân.*

in opdracht van:

GEMEENTE SKARSTERLÂN

contactpersoon:

DHR. G. ZAAL

uitgevoerd door:

BURO BAKKER ADVIESBURO VOOR ECOLOGIE B.V.
Weiersloop 9 Postbus 10034 9400 CA Assen tel. 0592-313389 fax. 0592-314643

Projectleiding:
Ir. M.S. van Kerkevoorde

Veldwerk & rapportage:
Ing. M. Oudsboorn
Drx. D.E. Heidinga

Inhoud

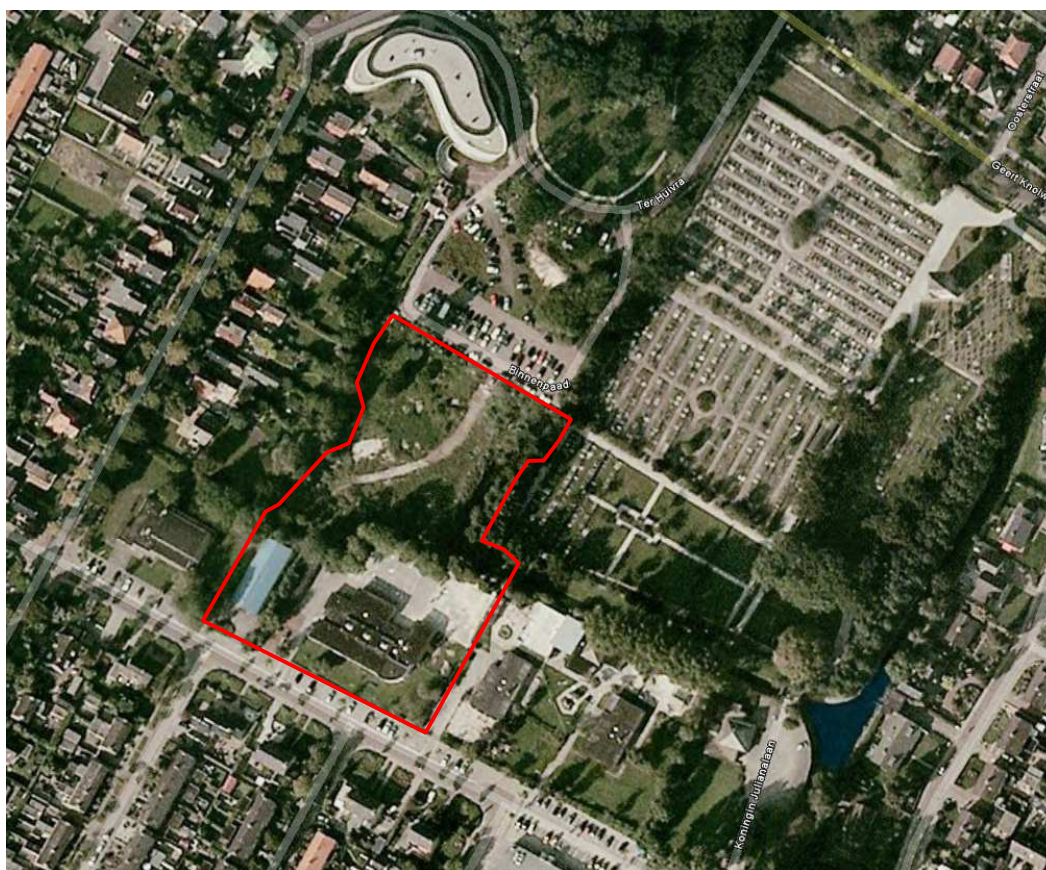
1	INLEIDING.....	1
1.1	AANLEIDING.....	1
1.2	OPZET	1
1.3	DE FLORA- EN FAUNAWET	2
1.4	NATUURBESCHERMINGSWET 1998 EN NATURA 2000	3
1.4.1	Nabijgelegen Natura 2000-gebieden	3
1.4.2	Doelstellingen	4
1.4.3	Effecten op Natura 2000-gebieden	7
1.5	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR.....	8
1.6	RODE LIJSTEN.....	8
2	FLORA- EN FAUNA OP DE LOCATIE.....	9
2.1	TERREINKARAKTERISTIEK.....	9
2.2	FLORA EN VEGETATIE.....	9
2.3	FAUNA.....	9
2.3.1	Zoogdieren.....	9
2.3.2	Vogels.....	10
2.3.3	Amfibieën, Vissen en Reptielen.....	10
2.3.4	Overige fauna.....	11
3	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES	12
3.1	NATUURBESCHERMINGSWET / EHS.....	12
3.2	FLORA- EN FAUNAWET	12
3.2.1	Samenvatting beschermde soorten.....	12
3.2.2	Gevolgen van de ingreep	12
3.2.3	Mogelijkheden voor mitigerende en compenserende maatregelen	13
3.2.4	Conclusies en consequenties	13
4	LITERATUUR.....	14

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De Gemeente Skarsterlân is voornemens een Brede School aan de Koningin Julianalaan in Joure te bouwen. Hier krijgen de Dr. E.A. Borgerschool en de fusieschool Zuiderveld/Lyts Luchtenveld een plek. Andere deelnemers zijn It Toanhûs, Miks Welzijn en SKIK Kinderopvang. De te bebouwen locatie is momenteel in gebruik door de Dr. E.A. Borgerschool. Daarnaast is er een praktijk voor fysiotherapie gevestigd en is er een groenzone in het terrein aanwezig. Er is nog geen inrichtingsplan gereed.

Omdat negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zijn, is door Buro Bakker een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Ook is de haalbaarheid in het kader van de Natuurbeschermingwet beoordeeld. De ligging van het onderzoeksgebied is te zien in onderstaande figuur.

Figuur 1. Locatie onderzoeksgebied (Google Earth Pro)

1.2 OPZET

Buro Bakker is gevraagd om op basis van een veldbezoek en ecologisch inzicht een beschouwing op te stellen over de aanwezigheid van beschermde planten en dieren. Daarmee worden soorten bedoeld die worden beschermd door de Flora- en faunawet. Daarnaast is er een literatuurstudie verricht naar de effecten van de werkzaamheden op de aangewezen Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied.

Op 9 februari 2011 is een ecologisch verkennend veldbezoek uitgevoerd waarbij gelet is op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten op basis van de terreinkenmerken.

1.3 DE FLORA- EN FAUNAWET

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Categorie 1:** Hieronder vallen de zogenaamde licht beschermde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).
- Categorie 2:** Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: middelzwaar beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.
- Categorie 3:** Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn strikt beschermde soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Vogels: Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Een vrijstelling hiervoor is mogelijk als een gedragscode wordt toegepast. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden, aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Indien deze gedragscode achterwege blijft is een ontheffing noodzakelijk en zal de uitgebreide toets worden toegepast (zie categorie 3). Nesten van sommige roofvogels, uilen, kolonievogels en enkele aan bebouwing gebonden soorten zijn jaarrond beschermd en vallen buiten de gedragscode (Min. LNV, 2009).

1.4 NATUURBESCHERMINGSWET 1998 EN NATURA 2000

De Flora- en faunawet vormt de Nederlandse uitwerking van de soortbeschermingsonderdelen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. In de voorgenoemde richtlijnen zijn ook bepalingen met betrekking tot gebiedsbescherming opgenomen. Deze zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998, die per 1 oktober 2005 in werking is getreden.

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, die ten uitvoering van de bovengenoemde Europese richtlijnen zijn of worden aangewezen. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden, met als doel de waardevolle en gevarieerde Europese natuur te behouden. Nederland telt nu 166 Natura 2000-gebieden (waaronder vier gebieden in de Noordzee), die momenteel formeel worden aangewezen. Daarnaast regelt de Natuurbeschermingswet de bescherming van de Beschermde Natuurmonumenten, die in het verleden zijn aangewezen in het kader van Nederlandse regelgeving. De status van Beschermde Natuurmonumenten die binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden liggen, zal komen te vervallen bij de formele aanwijzing als Natura 2000-gebied. In de wijde omgeving van Joure liggen geen Beschermde Natuurmonumenten.

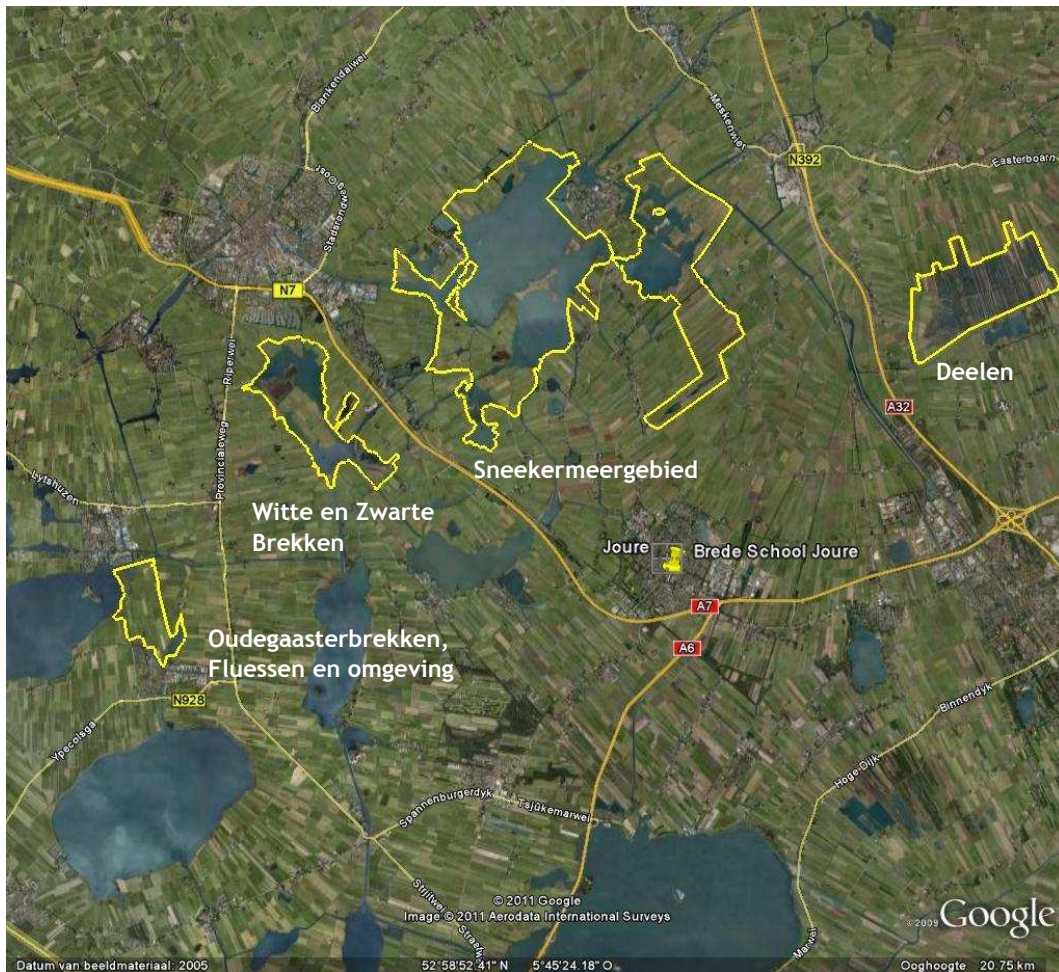
Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die terzake in het wettelijk voorschrift waarop het berust, zijn gesteld, rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied (Art. 19j lid 1, Natuurbeschermingswet 1998).

Voor plannen, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied (Art. 19j lid 2, Natuurbeschermingswet 1998).

1.4.1 NABIJGELEGEN NATURA 2000-GBIEDEN

In de ruime omgeving van de planlocatie liggen enkele Natura 2000-gebieden. In figuur 2 is de ligging van deze gebieden ten opzichte van de planlocatie weergegeven.

Het dichtstbijzijnde gebied is het Sneekermeergebied, dat op ruim 3 kilometer van de planlocatie ligt. De overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 6 tot ruim 10 kilometer afstand van de planlocatie.

Figuur 2. Ligging Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van de planlocatie voor Brede School Joure (locatie aangegeven met gele pin). Begrenzing Natura 2000-gebieden aangegeven met gele lijnen. Bron: Google Earth Pro.

1.4.2 DOELSTELLINGEN

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de doelstellingen voor deze Natura 2000-gebieden.

Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H3150	Meren met krabbenscheer	-	=	=	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
Habitatsoorten					
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 1a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitattypen en habitatsoorten Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden (Ministerie van LNV, 2010a).

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	20500
A041	Kolgans	+	=	=	6700
A045	Brandgans	+	=	=	39300
A050	Smient	+	=	=	2700
A061	Kuifeend	-	=	=	2400
A068	Nonnetje	-	=	=	50
A151	Kemphaan	-	=	=	2300
A160	Wulp	+	=	=	n.v.t.
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)				
=	Behoudsdoelstelling				
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling				
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering				

Tabel 1b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving (Ministerie van LNV, 2010a).

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A119	Porseleinhoen	--	=	=	1

Tabel 1c. Overzicht instandhoudingsdoel broedvogel Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving (Ministerie van LNV, 2010a).

Witte en Zwarte Brekken

Habitatsoort		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 2a. Overzicht instandhoudingsdoel habitatsoort Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden (Ministerie van LNV, 2010b).

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	7700
A041	Kolgans	+	=	=	9700
A045	Brandgans	+	=	=	6200
A050	Smient	+	=	=	1100
A051	Krakeend	+	=	=	70
A052	Wintertaling	-	=	=	340
A056	Slobeend	+	=	=	100
A151	Kemphaan	-	=	=	6300
A156	Grutto	--	=	=	940

Tabel 2b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken (Ministerie van LNV, 2010b).

Sneekermeergebied

Habitatsoorten		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 3a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. *= prioritaire soort of habitattypen waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010c

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A119	Porseleinhoen	--	=	=	2
A122	Kwartelkoning	-	=	=	2
A151	Kemphaan	--	>	>	20
A295	Rietzanger	-	=	=	370

Tabel 3b. Overzicht instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Sneekermeergebied (Ministerie van LNV, 2010c).

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	580
A041	Kolgans	+	=	=	1400 foer/ 91800 slaap
A045	Brandgans	+	=	=	740 foer/ 60300 slaap
A050	Smient	+	=	=	5900
A051	Krakeend	+	=	=	220
A052	Wintertaling	-	=	=	890
A053	Wilde eend	+	=	=	1500
A056	Slobeend	+	=	=	150
A125	Meerkoet	-	=	=	1700
A140	Goudplevier	--	=	=	520
A142	Kievit	-	=	=	3500
A151	Kemphaan	-	=	=	960 foer/ 5200 slaap
A156	Grutto	--	=	=	110 foer/ 970 slaap
A160	Wulp	+	=	=	1000

Tabel 3c. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Sneekermeergebied (Ministerie van LNV, 2010c).

Deelen

Habitatsoorten		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=

Tabel 4a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Deelen (Ministerie van LNV, 2010d).

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A021	Roerdomp	--	=	=	5
A029	Purperreiger	--	=	=	5
A081	Bruine Kiekendief	+	>	>	5
A197	Zwarte Stern	--	>	>	50
A295	Rietzanger	-	=	=	200

Tabel 4b. Overzicht instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Deelen (Ministerie van LNV, 2010d).

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=	40
A041	Kolgans	+	=	=	17600
A043	Grauwe Gans	+	=	=	480
A045	Brandgans	+	=	=	9900
A050	Smient	+	=	=	1700
A056	Slobeend	+	=	=	80
A068	Nonnetje	-	=	=	20

Tabel 4b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Deelen (Ministerie van LNV, 2010d).

1.4.3 EFFECTEN OP NATURA 2000-GBIEDEN

Effecten die als gevolg van het plan zouden kunnen optreden zijn:

- afname van de oppervlakte van habitattypen of leefgebieden
- verstoring door geluid tijdens de aanleg- en gebruiksfase
- verstoring door licht tijdens de aanleg- en gebruiksfase
- verstoring door trilling tijdens de aanlegfase

Hieronder wordt geanalyseerd in hoeverre deze effecten daadwerkelijk optreden.

Effectenanalyse

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Hierdoor kunnen effecten op habitattypen op voorhand worden uitgesloten, daar deze qua verspreiding gebonden zijn aan de Natura 2000-gebieden zelf (in dit geval alleen Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving).

De invloedssfeer van het plan reikt met zekerheid niet tot in de Natura 2000-gebieden. De effecten van verstoring zullen beperkt zijn tot het plangebied zelf en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als leef- of foerageergebied van de broedvogels en niet-broedvogels waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Ook de directe omgeving

van het plangebied, waarin onder andere een aantal woonwijken en op grotere afstand de snelweg A7 is gelegen, is niet geschikt als leef- of foerageergebied voor de broedvogels en niet-broedvogels waarvoor de vier Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Hierdoor kunnen significante effecten als gevolg van verstoring door licht, geluid en trilling op de instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogels en niet-broedvogels van de vier Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

De watergang binnen het plangebied vormt geen geschikt habitat voor de Gestreepte waterroofkever. De eisen aan het water zijn: onvervuild, voedselarm tot matig voedselrijk, (vrijwel) stilstaand, onbeschaduwd, helder water van 50 tot 150 cm diep (Min LNV, 2008). Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling voor deze soort kunnen dan ook worden uitgesloten.

Uit het veldbezoek is verder gebleken dat de aanwezige gebouwen niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis daarvan kan worden uitgesloten dat de aanwezige gebouwen dienen als verblijfplaats voor de Meervleermuis. Ook de aanwezigheid van een vliegrouwe is onwaarschijnlijk.

Op grond van voorgaande kunnen significante negatieve effecten als gevolg van het plan op de planlocatie zelf en de directe omgeving op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Meervleermuis worden uitgesloten.

1.5 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn. Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur.

1.6 RODE LIJSTEN

Soorten zijn opgenomen in Rode lijsten als ze worden bedreigd in hun voortbestaan. Dat wil echter niet altijd zeggen dat ze ook worden beschermd. Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Alleen Rode Lijstsoorten die ook in de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet zijn opgenomen, genieten een vorm van bescherming. In dit rapport is aangegeven of soorten op een Rode Lijst staan.

2 FLORA- EN FAUNA OP DE LOCATIE

2.1 TERREINKARAKTERISTIEK

De planlocatie bevindt zich in het centrum van Joure. Het betreft de bebouwing van de voormalige fysiotherapie De Vlijt en de Dr. E.A. Borgerschool. Het grasland en de tijdelijke units ten noorden hiervan, evenals het gebied tussen de Koningin Julianalaan en Ter Huivra, grenzend aan de begraafplaats Westermeer, behoren ook tot het plangebied. Binnen het onderzoeksgebied ligt een watergang die voor een deel tot de planlocatie behoort.

Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Koningin Julianalaan. Aan de oostzijde bevindt zich begraafplaats Westermeer. Aan de noord- en westzijde bevindt zich bebouwing. De huidige gymlocatie op de hoek van de Koningin Julianalaan en de Scheen maakt geen onderdeel uit van het plangebied voor de Brede School.

Figuur 3. Impressie van het onderzoeksgebied (links: voorzijde Dr. E.A Borgerschool, rechts: grasland aan noordzijde planlocatie met tijdelijke units).

2.2 FLORA EN VEGETATIE

Een groot deel van het plangebied is verhard (schoolplein). Het gras rondom de bebouwing is soortenarm en wordt gedurende het seizoen intensief gemaaid. In de perken rondom de bebouwing staan diverse tuinplanten en heesters. Het grasland ten noorden van de bebouwing wordt minder vaak gemaaid en heeft hierdoor een ruiger karakter met meer soorten. Dit deel is vrij voedselrijk met diverse algemene grassoorten, Smalle weegbree en enkele Pitruspollen. Verder staan er in het grasland enkele zeer jonge Zomereiken. De oevers van de watergang zijn zeer kort gemaaid. Er bevindt zich een dikke bladlaag op de bodem.

Omdat het veldbezoek voor het groeiseizoen is gebracht, zijn er soorten gemist. Dit heeft echter niet geleid tot het missen van soorten met een beschermd status of soorten van de Rode lijst. Deze kunnen op basis van de aanwezige vegetatie worden uitgesloten.

2.3 FAUNA

Op basis van het aangetroffen biotoop kan een aantal beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied voorkomen. De mogelijk aanwezige fauna wordt hier per soortgroep beschreven.

2.3.1 ZOOGDIEREN

Er zijn enkele molshopen aangetroffen. Daarnaast zullen enkele algemene zoogdieren gebruik maken van het onderzoeksgebied. Hier is biotoop aanwezig voor Bosmuis, Veldmuis, Huisspitsmuis en Egel. Al deze soorten zijn licht beschermd (categorie 1-soorten Flora- en faunawet).

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De tijdelijk units op het grasland zijn ongeschikt voor vleermuizen. Deze units zijn gemaakt van gladde materialen, zijn laag en er zijn geen openingen (holtes/spletten) aanwezig die toegang kunnen verschaffen.

De bebouwing van De Vlijt is ook ongeschikt voor vleermuizen om er verblijfplaatsen te hebben. Het dak is van glad materiaal, waarop vleermuizen geen houvast hebben. Er zijn ruimtes aanwezig waar de wanden aansluiten op het dak. Rondom zitten deze echter vol spinnenwebben en zijn geen sporen (uitwerpselen) aangetroffen. Dit duidt erop dat vleermuizen (recent) geen toegang tot het gebouw hebben verkregen. Ook bevinden deze ruimtes zich op circa 2 meter hoogte, wat relatief laag is voor vleermuizen om in- en uit te vliegen.

De Dr. E.A. Borgerschool bestaat uit één bouwlaag met veel raampartijen. De beperkt aanwezige spouwgaten zaten vol spinnenwebben. In de aansluiting van de muren en het dak zaten op enkele plekken ruimtes waar vleermuizen in theorie gebruik van kunnen maken. Ook hier werden veel spinnenwebben aangetroffen, zodat bewoning van het gebouw uitgesloten kan worden. Er zijn ook hier rondom geen sporen in de vorm van uitwerpselen aangetroffen die duiden op (recent) gebruik.

In de bomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen holtes aanwezig die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten.

Foerageergebied

Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze soorten kunnen rond het opgaand groen en boven het grasland foerageren. Gezien de beperkte oppervlakte van het plangebied en de ingesloten ligging zal dit foerageergebied van beperkte waarde zijn.

Vliegroute

Vleermuizen volgen lintvormige elementen om zich tussen verblijfplaatsen en foerageergebied te verplaatsen. Enkele soorten foerageren ook intensief op deze routes. Het aanwezige opgaand groen binnen het plangebied maakt geen onderdeel uit van een mogelijke vliegroute voor vleermuizen.

2.3.2 VOGELS

Tijdens het veldbezoek werden in het onderzoeksgebied diverse (algemene) tuin- en parkvogels zoals Koolmees, Vink en Boomkruiper waargenomen. Een deel van deze vogels kunnen in de opgaande beplanting binnen en rond het onderzoeksgebied tot broeden komen. Gezien de drukte rondom de school, zullen watervogels niet gaan nestelen in de watergang. Er zijn geen nesten van jaarrond beschermde soorten (Min LNV, 2009) in of nabij het plangebied aanwezig.

2.3.3 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN

In de watergang binnen het plangebied kunnen enkele amfibieën, zoals Bastaardkikker, Bruine kikker en Gewone pad voorkomen. Deze licht beschermde soorten kunnen zich voortplanten in de watergang. Na de voortplantingsperiode zoeken zij het landbiotoop op, die ze voornamelijk in de aangrenzende tuinen vinden. Voor beschermde vissoorten biedt de watergang geen geschikt biotoop. Ook voor reptielen is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig.

2.3.4 OVERIGE FAUNA

Algemene soorten zoals Citroenvlinder, Groot koolwitje en Dagpauwoog kunnen op bloeiende (tuin)planten foerageren. Tijdens het veldbezoek is een Dagpauwoog waargenomen. Dit is een zeer vroege waarneming van de soort. Beschermden soorten vlinders en libellen kunnen worden uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop.

3 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

3.1 NATUURBESCHERMINGSWET / EHS

Op voorhand kunnen significante negatieve effecten als gevolg van het plan Brede School Joure op de beschermde waarden van de vier Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving worden uitgesloten. Dit betekent dat er geen nadere toetsing (passende beoordeling) noodzakelijk is en er geen sprake is van een vergunningplicht vanuit de Natuurbeschermingswet 1998.

Het plangebied valt buiten de begrenzing van de EHS.

3.2 FLORA- EN FAUNAWET

3.2.1 SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaande tabel geeft voor de aangetroffen en mogelijk aanwezige beschermde soorten het beschermingsregime aan.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen of waarschijnlijk in het plangebied voorkomende beschermde fauna. Type waarneming: A=waarschijnlijk aanwezig, B=sporen/holen/nesten aanwezig, C=zichtwaarneming. Categorie 1=algemene maar licht beschermde soorten, Categorie 2=overige soorten, Categorie 3=Strikt beschermde soorten (zie § 1.3).

Soortgroep	Soort	Type waarneming	Cat 1	Cat 2	Cat 3
Vogels	Alle soorten broedvogels	A/C			X
Zoogdieren	Vleermuizen - foerageergebied	A			X
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	A	X		
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	A	X		
	Egel (<i>Erinaceus europeus</i>)	A	X		
	Mol (<i>Talpa europaea</i>)	B	X		
	Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	A	X		
Amfibieën	Bastaardkikker (<i>Pelophylax kl. Esculentus</i>)	A	X		
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	A	X		
	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	A	X		

3.2.2 GEVOLGEN VAN DE INGREEP

Bij een beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet zijn in de eerste plaats vaste verblijfplaatsen en groeiplaatsen van belang. Daaronder valt ook de functionele leefomgeving die nodig is om te overleven, zoals foerageergebied.

Broedvogels

Wanneer opgaand groen tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, leidt dit mogelijk tot verstoring en vernietiging van nesten van vogels die in het plangebied tot broeden kunnen komen.

Vleermuizen

Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied voor diverse vleermuizen. Gezien de oppervlakte en de ligging, zal dit van een beperkte waarde zijn. Naar verwachting zullen er bij de nieuwe inrichting ook foerageermogelijkheden voor vleermuizen aanwezig blijven. Daarnaast zijn er in de directe omgeving voldoende soortgelijke alternatieven aanwezig, waardoor er geen negatieve effecten optreden.

Overige soorten

Door de geplande werkzaamheden kunnen diverse licht beschermde soorten mogelijk worden gedood en/of verstoord. De negatieve effecten op deze dieren zullen niet leiden tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft allemaal algemene diersoorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

3.2.3 MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Broedvogels

Vanwege het voorkomen van broedvogels in en nabij het plangebied is het noodzakelijk om werkzaamheden zoals de kap van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen loopt globaal van begin maart tot half juli. Werkzaamheden kunnen wel gedurende het broedseizoen worden voortgezet, wanneer er redelijkerwijs van uit kan worden gegaan dat vogels zich niet in en nabij het gebied hebben gevestigd tijdens de werkzaamheden. Ter voorkoming dat vogels het terrein uitkiezen als broedplaats kan het terrein buiten het broedseizoen onaantrekkelijk gemaakt worden voor vogels, door het tijdig verwijderen van opgaande beplanting.

Overige soorten

Voor schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet (categorie 1-soorten) hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet, zie § 1.3). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen. Dit kan bijvoorbeeld door enkele dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, de bermen kort te maaien zodat dieren de tijd krijgen andere verblijfplaatsen te zoeken. Ook kan gedacht worden aan het eventueel dempen van de watergang buiten het voortplantingsseizoen van amfibieën. September-oktober is de beste periode om het dempen uit te voeren.

3.2.4 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

Broedvogels

Vanwege het mogelijk voorkomen van broedvogels in en nabij het plangebied moeten versturende werkzaamheden zoals het verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen (begin maart tot half juli) plaatsvinden. Wanneer is vastgesteld dat er geen broedgevallen aanwezig zijn, kan ook binnen de globale broedperiode gewerkt worden. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

Overige soorten

Alle overige gevonden en te verwachten soorten in het plangebied zijn licht beschermd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht (zie §1.3) blijft wel van kracht.

4 LITERATUUR

Haarsma et. al. (2003) Vleermuizen, bomen en bos, Bomenbrochure 10, Vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming (VZZ), Deventer.

Kapteyn K. (1995); Vleermuizen in het landschap. Over ecologie, gedrag en verspreiding. Uitgave in samenwerking met Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep en Het Noordhollands Landschap. Schuyt & Co, Haarlem.

Lange R., Twisk, P., van Winden, A., van Diepenbeek, A. (1994); Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Limpens, H.J.G.A. , P. Twisk & G. Veenbaas (2004); Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft en de vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.

Ministerie van LNV (2008); Profielendocumenten

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) (2010a); Essentietabel Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving

Ministerie van LNV (2010b); Essentietabel Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken

Ministerie van LNV (2010a); Essentietabel Natura 2000-gebied Sneekermeergebied

Ministerie van LNV (2010a); Essentietabel Natura 2000-gebied Deelen

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.minlnv.nl

www.ravon.nl

www.vleermuizenindestad.nl

Google Earth Pro

Vormgeving:
Joop Striker, Assen

februari 2011